

Kvinnors fredsarbete avfärdas

Kvinnor, från både Georgien och utbrytarprovinserna Sydossetien och Abchazien, har sedan länge träffats för att samarbeta och bygga en bestående fred. Men kvinnor riskerar att bli uteslutna från beslutsfattande organ i kommande förhandlingar.

– Vi har inte hört att det ska ha förekommit några våldtäkter, men det är svårt att säga eftersom det kan vara så att det inte anses vara värt att rapportera om, säger Stina Magnuson som är fältkoordinator för organisationen Kvinna till Kvinna i Georgien.

När striderna bröt ut på fredagsmorgonen den 8 augusti befann hon sig i Tbilisi och evakuerades inte förrän på tisdagen, då det började gå rykten om att ryska trupper var på väg mot den georgiska huvudstaden.

– Våra georgiska och sydossetiska partners säger att det kändes precis som innan kriget 1991, med propagandaspridning och stora svårigheter att veta vad som var sant, säger Stina Magnuson.

Sexuellt våld mot kvinnor är annars vanligt förekommande i krig och konflikter, där systematiska våldtäkter ofta används som ett vapen mot fiendesidan. Problemet

är så omfattande att FN:s säkerhetsråd i början av juni enhälligt antog en resolution som definierar våldtäkt som en krigsförbrytelse. Hittills har Stina Magnuson inte fått några uppgifter om att konflikten i södra Kaukasus ska ha inneburit militärt våld riktat specifikt mot kvinnor.

Stina Magnuson

– Men generellt påverkar väpnade konflikter män och kvinnor på olika sätt – särskilt i ett samhälle som Georgien där det finns väldigt traditionella könsroller och patriarkala strukturer, säger Stina Magnuson.

DETTA KAN BLAND ANNAT ta sig uttryck genom att mäns våld mot kvinnor ökar även i nära relationer i samband med väpnade konflikter. I fallet Georgien har många kvinnor enligt Stina Magnuson också rollen av familjeförsörjare, vilket innebär att konflikten kan komma att sätta särskild press på just dem. Hon tillägger också – med tanke på den FN-mission som finns i den andra georgiska utbrytarrepubliken Abchazien – att närvaron av utländska trupper i

en region också kan leda till ökad sexhandel.

FN:s medlemsstater uppmanas genom resolution 1325 att se till att ”kvinnor i ökad utsträckning deltar på alla beslutsnivåer i nationella, regionala och internationella institutioner och mekanismer för förebyggande, hantering och lösning av konflikter”. Stina Magnuson menar att det finns en stor risk att kvinnorna i Georgien och Sydossetien stängs ute från det fredsbyggande arbete som väntar i området.

HON BERÄTTAR att kvinnornas utrymme i det offentliga rummet generellt är väldigt begränsat och att det på den georgiska sidan funnits någon enstaka kvinna som uttalat sig som expert, men att detta i övrigt varit en uteslutande manligt domän. Ändå finns det kvinnor som sedan länge arbetat för fred i området, där stämningen under våren blivit alltmer spänd. Kvinna till Kvinna har i flera år samarbetat med en kvinnoorganisation i Sydossetien, vilket har resulterat i fredskonferenser och andra aktiviteter med både sydossetiska och georgiska kvinnor bland deltagarna.

– Det handlar om kvinnor som på 1990-talet förlorade sina män eller andra nära anhöriga i konflik-

ten, men som ändå bestämt sig för att de känner en stark solidaritet med varandra och vill samarbeta och jobba för fred, säger Stina Magnuson.

– I Sydossetien har det på grund av rädsla och vanföreställningar i vissa fall inte varit möjligt att till exempel åka till sin grannby, men det här projektet har kunnat sammanföra georgiska och sydossetiska kvinnor i Sydossetien, fortsätter hon.

DET FINNS EN dubbelhet i den roll som kvinnor tilldelas både i Georgien och på andra platser, då de på grund av sitt kön upplevs som mindre hotfulla än män och därför får större handlingsutrymme gentemot den andra sidan i en konflikt. Samtidigt avfärdas deras fredsfrämjande aktiviteter som att ”kvinnor bara träffas lite”, vilket leder till att deras kapacitet inte tas tillvara.

– När man ifrågasätter varför kvinnor inte deltar i officiella förhandlingar så blir svaret att det inte ”finns några kvinnor”. Men genom flera projekt i regionen har kvinnor utbildats för att delta i fredsforhandlingar, så det finns absolut kvinnor som är redo, säger Stina Magnuson.

KRISTINA LINDQUIST

kristina.lindquist@arbetaren.se

Detta verk är licensierat under Creative Commons Erkännande-Icke-kommersiell-Inga bearbetningar 2.5 Sverige licens. För att se en kopia av denna licens, besök <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/se/> Verket har publicerats i www.globalarkivet.se.

SOME RIGHTS RESERVED